

ЮРИСДИКЦІЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СУДІВ

Аналіз судової практики
Великої Палати Верховного
Суду

У спорах, пов'язаних із банківською діяльністю

наказ про віднесення правочинів до нікчемних, виданий уповноваженою особою Фонду не як суб'єктом владних повноважень, а як органом управління ПАТ КБ «ЄВРОБАНК», що здійснює заходи із забезпечення збереження його активів і запобігання втрати майна та грошових коштів, а тому такий спір не є публічно-правовим

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74506114>

справи у спорах між суб'єктами господарювання, де однією зі сторін є банк, повноваження органів управління та контролю якого здійснює Фонд гарантування вкладів фізичних осіб під час процедури виведення такого банку з ринку або його ліквідації, у тому числі в особі уповноваженої особи (осіб) Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, відносяться до юрисдикції господарських судів.

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73727760>

позов про визнання недійсним наказу Уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на здійснення ліквідації у банку щодо заходів, пов'язаних із наслідками виявлення нікчемних правочинів (договорів, операцій) за вкладними операціями підлягає розгляду в порядку господарського судочинства, проте така вимога позивача не є правильно обраним способом захисту своїх прав

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74188562>

У спорах, пов'язаних із банківською діяльністю

позов Профспілкової організації до Національного банку України про стягнення коштів спрямований на врегулювання інтересів сторін трудових правовідносин, порядок вирішення яких визначено Законом України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)", а тому не підлягає розгляду у порядку господарського судочинства <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74218744>

з 15.12.2017 року у випадку об'єднання позовних вимог щодо виконання кредитного договору з вимогами щодо виконання договорів поруки, укладених для забезпечення основного зобов'язання, спір має розглядатися за правилами господарського чи цивільного судочинства залежно від сторін основного зобов'язання <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73219876>

спір стосовно формування переліку вкладників, які мають право на гарантоване державою відшкодування коштів за вкладами за рахунок Фонду, та затвердження реєстру вкладників для здійснення гарантованих виплат є публічно-правовим і належить до юрисдикції адміністративних судів <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75296561>
Аналогічна правова позиція висловлена в постановках Великої Палати Верховного Суду від 18.04. та 23.05.2018 у справах №826/7532/16 та №811/568/16

У спорах, пов'язаних із банківською діяльністю

спір про включення кредиторських вимог до реєстру акцептованих вимог кредиторів не є публічно-правовим та не належить до юрисдикції адмінсудів

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75296540>

Аналогічна правова позиція висловлена в постановах Великої Палати Верховного Суду від 18.04.2018 та 23.05.2018 у справах №826/7532/16 та №811/568/16

вимоги про визнання відсутнім права в одного відповідача (кредитора) вимагати від другого відповідача (боржника) сплати боргу за кредитними договорами, які погашено позивачем (поручителем), та про визнання права поручителя вимагати від боржника сплати ним грошових коштів за кредитними договорами, сплачених поручителем, не є вимогами про встановлення юридичних фактів, однак такі доводи можуть розглядатися господарськими судами лише при існуванні та розгляді між сторонами спору про право. <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76262657> від 21.08.2018

Спір за позовом фізичної особи щодо включення позивача в реєстр кредиторів, які мають право на отримання гарантованого державою відшкодування за вкладками, понад визначеної суми відшкодування за рахунок коштів Фонду, є спором, який не підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79298575> від 19.01.2018

У спорах, пов'язаних із земельними правовідносинами

спір у справі про визнання незаконними та скасування рішень Міністерства юстиції України стосується виключно проведення державної реєстрації права власності, а не підстав набуття такого права, та не є спором про право, а підлягає розгляду за правилами адміністративного судочинства з огляду на те, що виник внаслідок виконання відповідачем владних управлінських функцій та має публічно - правовий характер <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73408853> від 11.04.2018

спір за позовом про визнання недійсним і скасування наказу ГУ Держгеокадастру, яким затверджено проект землеустрою та надано земельну ділянку із земель державної власності у власність фізичній особі, є приватноправовим і за суб'єктним складом сторін підлягає розгляду за правилами цивільного судочинства, оскільки його вирішення впливає на права та обов'язки цієї фізичної особи. <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73952241> від 08.05.2018 та від 15.05.2018

спір про стягнення безпідставно збережених коштів у розмірі орендної плати за використання земельної ділянки для експлуатації та обслуговування нежитлової будівлі, право власності на яку зареєстровано за відповідачем як фізичною особою, проте фактична експлуатація здійснювалася в подальшому фізичною особою-підприємцем з комерційною метою, підлягає розгляду у порядку цивільного судочинства, оскільки доказів останнього не подано <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74809485>

У спорах, пов'язаних із земельними правовідносинами

спір про скасування розпорядження голови РДА про надання дозволу сільськогосподарському товариству на розробку технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) для подальшого надання в оренду за межами населених пунктів на території сільської ради **підпадає під юрисдикцію адміністративного суду**

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75004258> від 19.06.2018

спір в частині визнання недійсним пункту 3 рішення сільради («Про затвердження технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації частини земель, які включені в межі населеного пункту села») стосується цивільного права щодо постійного користування землею, тому такий спір є приватноправовим і за суб'єктним складом сторін підлягає розгляду **за правилами господарського судочинства**

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75241913> від 26.06.2018 та від 18.04.2018

спір щодо не включення ОМСдо Комплексної схеми розміщення тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності тимчасових споруд, що належать СПД, а також щодо неприйняття рішення про продовження терміну дії договорів оренди земельних ділянок для розміщення тимчасових споруд не є адміністративним, оскільки з моменту укладення між землекористувачем та ОМС договору оренди землі припиняються адміністративні відносини між цими суб'єктами

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/73219868> від 04.04.2018, від 17.04.2018

У спорах, пов'язаних із
корпоративними
правовідносинами

Справи, що виникають у спорах між акціонерним товариством та його акціонером (акціонерами), які пов'язані із втратою системи реєстру власників іменних цінних паперів та порушенням товариством своїх обов'язків щодо відновлення реєстру власників іменних цінних паперів, слід розглядати як справи, що виникають із корпоративного спору, а отже вони є підвідомчими господарським судам.

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/73408829> від 11.04.2018

Вимоги юридичної особи до фізичної особи про стягнення витрат на проведення аудиту, які виникли внаслідок реалізації учасником товариства права на проведення аудиторської перевірки, тісно пов'язані із реалізацією учасником своїх корпоративних прав, зокрема права на управління товариством і права на отримання інформації про товариство, тому вирішення даного спору підлягає розгляду господарським судом.

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74121030> від 16.05.2018

спори у справах, які виникають між учасниками приватного підприємства щодо розірвання укладеного між ними договору купівлі-продажу (відступлення) частки в статутному капіталі цього підприємства, є такими, що виникають з корпоративних відносин, тобто господарсько-правовими і підлягають розгляду за правилами господарського судочинства.

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74440210> від 23.05.2018

У спорах, пов'язаних із
корпоративними
правовідносинами

спір за позовом фізичної особи громадської організації про визнання недійсним рішення загальних зборів є приватноправовим та підлягає вирішенню в порядку цивільного судочинства, оскільки громадська організація не є господарським товариством у розумінні положень статті 79 ГК України, а тому правовідносини між членами громадської організації та самою організацією не мають характеру корпоративних <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74506061> від 30.05.2018

Справи, які виникають між товариством з обмеженою відповідальністю та його учасниками стосовно набуття коштів товариства цими учасниками у якості дивідендів або стосовно збереження таких коштів без достатніх правових підстав, мають корпоративний характер, а тому підлягають розгляду господарськими судами <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75215615> від 03.07.2018

спір за позовом фізичної особи до юридичної особи про стягнення коштів відповідно до ст. 625 ЦК України (3% річних за невиконання грошового зобов'язання, індексу інфляції) та витрат на правову допомогу, у зв'язку з несвоєчасним виконанням рішення господарського суду про стягнення з ТОВ вартості її частки у статутному фонді ТОВ (32,55%) у зв'язку з виходом позивача із товариства має вирішуватися в порядку господарського судочинства

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/72909567> від 14.03.2018

У спорах, пов'язаних із
корпоративними
правовідносинами

якщо учасник (акціонер) господарського товариства обґрунтовує позовні вимоги про визнання недійсним договору про відчуження майна цього товариства порушенням останнім в ході статутної діяльності корпоративних прав такого учасника (акціонера), то цей спір підвідомчий господарським судам незалежно від того, чи є іншим відповідачем у справі як сторона оспорюваного договору фізична особа

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76262613> від 28.08.2018

Вимога про визнання неправомірними дій державного реєстратора з внесення в ЄДР відомостей, щодо достовірності яких виник корпоративний спір, має похідний характер від корпоративного спору та залежить від наявності самого порушеного права, яке підлягає захисту у ефективний спосіб, а тому разом з основною вимогою підлягає розгляду господарським судом

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76536465> від 04.09.2018

спір щодо оскарження дій державного реєстратора щодо реєстрації юридичної особи, пов'язаних з реєстрацією змін до установчих документів Товариства, внесенням відомостей щодо зміни складу його учасників та керівника, підлягає розгляду господарським судом, оскільки звернення до суду із цим позовом покликане необхідністю захисту його прав не у сфері публічно-правових відносин, а його корпоративних та майнових прав

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74809464> від 05.06.2018

У спорах, пов'язаних із орендними правовідносинами

справи у спорах, що виникають під час здійснення Фондом державного майна України (його регіональними відділеннями та представництвами) повноважень власника державного майна у процесі приватизації підприємств, установ та організацій, підлягають розгляду за правилами господарського судочинства
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74506044> від 30.05.2018

Якщо стороною господарського спору є громадянин, який мав статус суб'єкта підприємницької діяльності, але на дату прийняття судового рішення втратив цей статус, то зміна статусу, що відбулася після порушення провадження у справі, не зумовлює наслідків у вигляді зміни підвідомчості такої справи і відповідно - припинення провадження у ній, оскільки на час порушення судом такого провадження її розгляд належав до юрисдикції цього суду.
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75241905> від 03.07.2018

Незважаючи на те, що позивач є фізичною особою-підприємцем, основний вид діяльності якого відповідно до копії свідоцтва про реєстрацію як фізичної особи-підприємця – здача в оренду нерухомого майна, заявлені ним позовні вимоги, як фізичною особою до ФОП про стягнення орендної плати підлягають розгляду в порядку цивільного судочинства, оскільки договір оренди укладений позивачем як фізичною особою, якій як фізичній особі належать ці нежитлові приміщення на праві власності
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/74475993> від 16.05.2018

У спорах, пов'язаних із розрахунками

відносинах щодо розрахунку з постачальниками телекомунікаційних послуг особам, які згідно з чинним законодавством мають право на соціальні пільги, головні розпорядники державних коштів на фінансування соціальних програм виступають не як суб'єкти владних повноважень, а як боржники у зобов'язальних цивільних правовідносинах <http://reyestr.court.gov.ua/Review/73438177> від 10.04.2018, від 17.04.2018

справа за позовом прокурора в інтересах держави - Департаменту агропромислового розвитку ОДА до державного підприємства про стягнення заборгованості, що виникла за договором про передачу зернозбиральних комбайнів на умовах фінансової допомоги на зворотній основі, підлягає розгляду в порядку господарського судочинства, оскільки відсутні ознаки адміністративної підпорядкованості чи здійснення управлінських адміністративних функцій стосовно один одного в рамках договору <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74506126> від 22.05.2018

справи за позовами центрів зайнятості про стягнення з роботодавця суми виплаченого забезпечення та вартості наданих соціальних послуг безробітному у разі поновлення його на роботі за рішенням суду **не є** публічно-правовими, оскільки виникли за участю суб'єкта владних повноважень, який у спірних правовідносинах не здійснює владні управлінські функції, а тому підлягають розгляду господарськими судами постанови ВП ВС №911/1626/17 від 23.05.2018, № П/811/1917/14 від 14.03.2018.....

У спорах, пов'язаних із розрахунками

спір про визнання недійсною угоди про розстрочення погашення заборгованості з відшкодування витрат на виплату та доставку пільгових пенсій, яка укладена між управлінням Пенсійного фонду України та ТОВ, відноситься до компетенції судів адміністративної юрисдикції, оскільки укладаючи таку угоду, Пенсійний фонд України реалізує функції держави та діє як суб'єкт владних повноважень
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74809440> від 12.06.2018

незважаючи на те, що укладений між позивачем та ФОП договір про надання послуг з утримання будинку розірвано, спір про стягнення заборгованості з оплати цих послуг за період після розірвання договору **підлягає розгляду в господарському суді**, оскільки припинення дії договору не змінює та не припиняє використання відповідачем належного їй на праві власності нежитлового приміщення у сфері господарювання
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75241934> від 04.07.2018

незважаючи на те, що ФОП використовує приміщення для здійснення господарської діяльності, про що зазначено **лише** у свідоцтві платника єдиного податку (інші докази відсутні), спір про стягнення вартості комунальних послуг за обслуговування цього приміщення підлягає **розгляду в порядку цивільного судочинства**, оскільки таке приміщення зареєстровано за фізичною особою, законодавцем визначено обов'язок саме власника приміщення, яким є фізична особа, сплачувати вартість комунальних послуг, а договір про надання комунальних послуг з ФОП відсутній
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75068888> від 27.06.2018

У спорах, пов'язаних із розрахунками

Позов про примусове стягнення з відповідача як з особи, відповідальної за сплату митних платежів до державного бюджету, подано Митницею в порядку виконання нею завдань, покладених на органи доходів і зборів, а тому такий спір є публічно-правовим спором **на який поширюється юрисдикція адміністративних судів**

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74506090> від 30.05.2018

Справа за позовом митниці до лікарні про зобов'язання вчинити дії, а саме знищити товар, що перебуває на зберіганні в митниці, профінансувати таке знищення та відшкодувати митниці витрати на зберігання вантажу гуманітарної допомоги **підлягає розгляду за правилами ГПК України у господарському суді**, оскільки між сторонами існують господарські правовідносини і спір виник з приводу зберігання на складі митниці товару, переміщеного на митну територію України

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73195166> від 28.03.2018

спір про стягнення заборгованості за договором поставки, якщо спір між сторонами виник стосовно виконання умов договору поставки, який був укладений та виконаний у межах господарських відносин сторін, має розглядатися **за правилами цивільного судочинства**, оскільки відповідач уклав договір поставки саме як фізична особа

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/74963752> від 05.06.2018

У спорах, пов'язаних із страхуванням

справи у спорах між суб'єктами господарювання, де однією зі сторін є Державна служба зайнятості та її територіальні органи, які здійснюють функції Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття щодо стягнення з роботодавців сум виплачених страхових коштів та вартості соціальних послуг, наданих безробітному, в разі поновлення його на роботі за рішенням суду, **відносяться до юрисдикції господарських судів**

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74660052> від 06.06.2018

спір між юридичними особами публічного права по стягненню міським центром зайнятості з митниці Міндоходів коштів на загальнообов'язкове державне страхування на випадок безробіття (виплаченого матеріального забезпечення на випадок безробіття із роботодавця) **не є публічно-правовим**, оскільки виник за участю суб'єкта владних повноважень, який у спірних правовідносинах не здійснює владні управлінські функції

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/74022204> від 28.03.2018

спір за позовом ПАТ "Укртелеком" до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності про стягнення заборгованості з виплати матеріального забезпечення застрахованим особам **є публічно-правовим**, оскільки здійснюючи функції з акумуляції страхових внесків та інших коштів, призначених для фінансування матеріального забезпечення та соціальних послуг, Фонд виконував владні управлінські функції

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75133474> від 04.07.2018

У спорах, пов'язаних із захистом права власності

звіт про оцінку майна не створює жодних правових наслідків для учасників правовідносин з оцінки майна, а лише відображає та підтверджує зроблені суб'єктом оціночної діяльності - суб'єктом господарювання висновки та його дії стосовно реалізації своєї практичної діяльності з визначених питань, що унеможлиблює здійснення судового розгляду справ у спорах про визнання такого звіту недійсним
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/72819699> від 13.03.2018

у спорі про визнання недійсним дублікату свідоцтва про право власності товариства на квартиру предметом розгляду є не самі по собі дії Департаменту з надання адміністративної послуги товариству, а результат такої послуги - дублікат документа, який належить товариству та яким підтверджується певний юридичний статус об'єкта нерухомості, як належного ПАТ, що свідчить про приватноправовий, а не публічно-правовий характер спірних правовідносин
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73532597> від 17.04.2018

оскільки відносини, які склалися між юридичними особами публічного права, виникли з приводу передачі/прийняття майна з комунальної у державну власність, тобто в основі спору лежать організаційні та майнові відносини, тому спір в цій справі не є публічно-правовим, а отже, й не належить до юрисдикції адміністративних судів.
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74188598> від 16.05.2018

У спорах, пов'язаних із захистом права власності

справи у спорах за участю державних органів та органів місцевого самоврядування, що виникають з правовідносин, у яких державні органи та органи місцевого самоврядування реалізують повноваження власника майна, а також в інших спорах, які виникають з майнових відносин приватноправового характеру, за відповідності складу сторін спору **підвідомчі господарським судам**

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74505940> від 23.05.2018 (нед ухвали м/р)
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74506084> від 23.05.2018 (скас держреєстрації)

Позов Банку до державного реєстратора БТІ про скасування реєстрації права власності та зобов'язання державного реєстратора внести (поновити) запис про реєстрацію набуття права власності Банку на нежитлові приміщення на підставі рішення господарського суду, яким звернуто стягнення на предмет іпотеки шляхом визнання за Банком права власності на нежитлові приміщення належить **до юрисдикції адмінсудів**, оскільки позивач не порушував питання про визнання права на предмет іпотеки, спір про право власності на цей час вже було вирішено господарським судом

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/72909615> від 14.03.2018

незважаючи на те, що спір виник між юридичними особами стосовно захисту цивільного права ПКП «Ресурс-Захід» на нерухоме майно, вимоги про скасування свідоцтва про право власності на нерухоме майно, яким посвідчено право власності на нерухоме майно фізичної особи, **не підлягають розгляду господарськими судами**, адже предмет спору безпосередньо стосується прав і обов'язків такої фізичної особи

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74505882> від 30.05.2018

У спорах, пов'язаних із захистом права власності

у справі про визнання недійсним правочину, укладеного за результатами проведення електронних торгів, порушеної за позовом учасника електронних торгів, в якості відповідачів мають залучатись всі сторони правочину - державна виконавча служба, організатор електронних торгів і переможець таких торгів. **Якщо набувачем (переможцем електронних торгів) є фізична особа, справа підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства**

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74598911> від 05.06.2018

незважаючи на те, що під час реєстрації на веб-сайті електронних торгів у формі для реєстрації юридичних осіб використано не властиві для них реквізити: код ЄДРПОУ та інформацію щодо платника ПДВ (як фізична особа), позивач реєструючись учасником спірних торгів, скориставшись наявними опціями на веб-сайті електронних торгів, вважав, що він діяв саме як фізична особа-підприємець, тому **правовідносини, щодо яких виник спір, носять господарський характер**

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74963920> від 19.06.2018

незалежно від того, у якій юрисдикції розглянуто справу, на виконання рішення у якій проводилися торги (в даному випадку - на виконання рішення господарського суду), визначення юрисдикції у справі про визнання торгів недійсними залежить від суб'єктного складу сторін договору, а з урахуванням того, що продавцем є юридична особа, - то від того, чи є покупець юридичною чи фізичною особою та від змісту правовідносин між сторонами, які є цивільними

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73125018> від 21.03.2018

У спорах, пов'язаних із захистом права власності

громадянин, який мав статус СПД, але на дату подання позову втратив такий статус, не може бути стороною в судовому процесі у господарському суді, якщо немає визначених законом підстав для його участі у такому процесі. За відсутності статусу ФОП у позивача, статус відповідачів як суб'єктів підприємницької діяльності та те, що вони здійснюють підприємницьку діяльність у павільйоні, не може бути вирішальною підставою для передачі справи про усунення перешкод у користуванні нежитловим приміщенням, яке використовується у підприємницькій діяльності, на розгляд господарського суду

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/72909596> від 14.03.2018

Спори щодо правомірності передання військового майна до сфери управління іншого органу мають приватноправовий характер, оскільки стосуються підстав набуття права власності на майно, та підлягають вирішенню в судах

господарської юрисдикції.

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74809453> від 12.06.2018

спір про визнання недійсним договору купівлі-продажу нежитлових приміщень, укладеного в порядку **приватизації** комунального майна шляхом проведення аукціону, відповідачем за яким є фізична особа, яка не є суб'єктом підприємницької діяльності, **підлягає розгляду в порядку господарського судочинства**, а пред'явлення позову, у тому числі, до фізичної особи, яка не є суб'єктом підприємницької діяльності, не змінює правову природу юридичного спору

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/72460329> від 21.02.2018

У спорах, пов'язаних із захистом права власності

оскільки спір у справі виник між юридичними особами з приводу неправомірного набуття одним права власності на житловий будинок згідно зі свідоцтвами про таке право, виданими кожному з позивачів на підставі рішень ОМС, тобто оскаржувані ненормативні акти суб'єкта владних повноважень вичерпали свою дію у зв'язку з їх реалізацією, подальше оспорування права власності на спірне нерухоме майно не могло здійснюватися **за правилами адміністративного судочинства**

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73054752> від 21.03.2018

оскільки спір у справі виник між юридичною особою та ОМС з приводу оформлення та реєстрації права власності на будівлю, тобто оскаржуваний ненормативний акт суб'єкта владних повноважень вичерпав свою дію у зв'язку з його реалізацією, виник спір про цивільне право, який **має вирішуватися судами господарської юрисдикції**

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/73657864> від 18.04.2018

незважаючи на те, що позов заявлено фізичною особою про усунення перешкод в користуванні нежитловим приміщенням, **справа підлягає розгляду в порядку господарського судочинства**, оскільки характер правовідносин, що виникли між сторонами договору, яким передано торгове місце для здійснення торговельної діяльності, свідчить про його спрямованість на здійснення сторонами підприємницької діяльності, а позовні вимоги стосуються прав та інтересів позивача саме як учасника господарських відносин - фізичної особи - підприємця

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/74777477> від 05.06.2018

У спорах, пов'язаних із захистом права власності

справа за позовом юридичної особи приватного права про визнання протиправними дій приватного нотаріуса щодо реєстрації права власності на нежитлову будівлю, скасування запису в Державному реєстрі прав на нерухоме майно **має вирішуватися судами за правилами ГПК України**, оскільки спірні правовідносини пов'язані з невиконанням умов цивільно-правової угоди, а саме кредитного договору та договору іпотеки
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75042806> від 20.06.2018

спір між органом місцевого самоврядування та державним реєстратором щодо визнання протиправним та скасування рішення, реєстраційної дії та визнання нечинним свідоцтва про право власності на об'єкт нерухомого майна **підлягає розгляду в порядку господарського судочинства**, оскільки між сторонами існує спір про право
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/74699905> від 23.05.2018

спір про зобов'язання обласної державної адміністрації розглянути звернення релігійної громади про повернення у її власність будівлі має вирішуватися в порядку господарського судочинства, оскільки у спірних правовідносинах вбачається спір про право власності на будівлю та подальше вирішення питання її власника
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/75296537> від 20.06.2018

У спорах, пов'язаних із захистом права власності

спір щодо визнання протиправними дій державного реєстратора по видачі юридичній особі приватного права свідоцтва про право власності **вирішується за правилами ГПК України**, оскільки спірні правовідносини стосуються набутого ТОВ права власності на об'єкти нерухомого майна, і в разі скасування оскаржуваних рішень, майнові права цієї юридичної особи можуть бути порушені

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74688062> від 06.06.2018

незважаючи на те, що у спорі бере участь суб'єкт публічного права, а спірні правовідносини врегульовано нормами цивільного та адміністративного права. спірні правовідносини стосуються набутого права власності на об'єкти нерухомого майна, що потребує встановлення судом обставин правомірності його набуття та виходить за межі компетентності адміністративних судів, а тому **підлягають розгляду за правилами господарського судочинства**

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76822817> від 20.09.2018

Спір про скасування запису щодо державної реєстрації речового права на нерухоме майно чи обтяження такого права за іншою особою у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно є цивільно-правовим. А тому вирішення таких спорів здійснюється за правилами цивільного або господарського судочинства залежно від суб'єктного складу сторін. Таку правову позицію сформульовано у справі від 04.09.2018

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78750877> від 04.12.2018

У спорах, пов'язаних із відшкодуванням збитків

правовий статус «фізична особа-підприємець» сам по собі не впливає на будь-які правомочності фізичної особи, зумовлені її цивільною право- і дієздатністю, та не обмежує їх. У той же час особа, отримавши правовий статус «фізична особа-підприємець», не набуває статусу юридичної особи та виходячи із цього її прав та обов'язків

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73657814> від 24.04.2018

спори з приводу стягнення суб`єктом владних повноважень сум збитків, заподіяних іншою особою публічного права, а саме за позовом органу державного фінансового контролю про стягнення збитків з підконтрольного органу на користь обласного бюджету, **належить до юрисдикції адміністративних судів**, оскільки здійснення органом державного фінансового контролю своїх повноважень обумовлює виникнення правовідносин з підконтрольною установою, які мають публічно-правовий характер

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/72727868> від 12.03.2018

спір за позовом ФГ до прокуратури області в особі Державної казначейської служби України лише про відшкодування моральної шкоди, заподіяної діями суб'єкта владних повноважень **підвідомчий господарському суду**, оскільки така вимога не об'єднана з вимогою вирішити публічно-правовий спір і за своїм суб'єктним складом підпадає під дію статті 4 ГПК України

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/72850802> від 15.03.2018

Не може бути предметом судового розгляду спір -

про зобов'язання надати чи підписати акт приймання-передачі товару, оскільки така вимога не відповідає способам захисту прав, встановленим чинним законодавством, і, як наслідок, не приводить до поновлення порушеного права
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76596894> від 11.09.2018

про зобов'язання іншого суду вчинити певні процесуальні дії та (або) ухвалити рішення, пов'язане з розглядом іншої судової справи, провадження в якій відкрито, оскільки закони України не передбачають такої можливості
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74660083> від 08.05.2018

Спир за позовом фізичної особи, яка звернулася до суду, який не виконав обов'язку щодо реєстрації та розподілу через автоматизовану систему документообігу позовної заяви, необхідно розглядати за правилами адміністративного судочинства

про визнання протиправними дій заступника прокурора щодо подання до господарського суду позовної заяви без підтвердження судом наявності підстав для представництва інтересів держави в суді, оскільки саме по собі звернення прокурора до суду з позовом не є спором за своєю правовою
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73500770> від 11.04.2018.

позов про визнання недійсним рішення установчих зборів та скасування державної реєстрації ОСББ шляхом скасування запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань **має вирішуватись господарським судом**, оскільки спір стосується порушення вимог Закону України «Про ОСББ» № 2866-III при створенні ОСББ, а також порушення його створенням та діяльністю прав та законних інтересів ОСББ та його членів, представництво інтересів та захист яких є одним зі статутних завдань та видів діяльності цього ОСББ

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76945451> від 18.09.2018

оскільки ФОП оскаржує дії державного реєстратора та просить скасувати державну реєстрацію припинення юридичної особи ВКФ «Мрія», яка, на думку позивача, була проведена з порушенням відповідної процедури, тобто спір у справі не стосується вимог щодо виконання цивільно-правових угод, а дослідженню підлягають виключно владні управлінські рішення та дії державного реєстратора, тому **спір є публічно-правовим та належить до юрисдикції адміністративних судів**

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74506110> від 30.05.2018

Наявність статусу підприємця не свідчить про те, що з моменту державної реєстрації фізичної особи-підприємця така особа виступає як підприємець у всіх правовідносинах

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75296533> від 20.05.2018

(див. висновки Великої Палати Верховного Суду, сформульовані у постановках від 14.03.2018 у справі № 2-7615/10 і від 05.06.2018 року у справі № 522/7909/16-ц).